

Høyres landsmøte 2015

Resolusjoner og uttalelser

Resolusjoner:

Desentralisering og vekstkraft i hele landet

Resolusjon A: Desentralisering og vekstkraft i hele landet

Viktige deler av Norges verdiskaping skjer i distrikts-Norge og i tilknytning til de små og mellomstore byene. Olje- og gassindustrien, skognæringen, treforedlingsindustrien, energiproduksjon, mineralindustrien, maritime næringer, skipsfart, havbruksnæringen og leverandør- og verftsindustri genererer store eksportverdier for nasjonen og inntekter til staten. Sammen med reiseliv, landbruk og matproduksjon utgjør dette grunnstammen for vekst og arbeidsplasser i distrikts-Norge. Verdien må skapes før de kan deles, samfunnet må bli mindre byråkratisk og mer makt må overlates til lokalsamfunnene. Sammen med en politikk for økt verdiskaping i enkelt næringer og ulike landsdeler bidrar dette til desentralisering og vekstkraft i alle deler av landet. Høyre vil skape distriktpolitikk tuftet på lokal råderett, teori- og erfaringsbasert kunnskap og forskning lokalisert der ressursene og eierne og brukerne av disse er, og som utløser kommunenes utviklings- og vekstpotensial. Norge må ha sterkere satsing på alternative arbeidsplasser til olje- og gassrelaterte næringer. En politikk som er bra for distriktene er bra for Norge.

Høyres landsmøte mener derfor en politikk for vekst i alle deler av landet må inneholde:

- gode rammebetingelser for norsk næringsliv og en fortsatt storsatsing på samferdsel
- en kommunereform for bedre tjenester til innbyggere og næringsliv og sterkere lokaldemokrati
- omorganisering av statlige oppgaver slik at tjenester av høy kvalitet finnes så nær folk som mulig – eksempelvis innen politi og helsevesen
- styrking av attraktiviteten i arbeidsmarkedet i regionene ved å flytte statlige arbeidsplasser ut til alle landsdeler

Gode betingelser for lokal verdiskaping

Det viktigste for å sikre vekstkraft i hele landet er et næringsliv som kan ta vare på og skape nye lønnsomme arbeidsplasser. Privat eierskap er normalen i Norge, og vi må enda bedre legge til rette for at private eiere vil og kan investere i utvikling av norske arbeidsplasser. Høyres landsmøte vil ha en politikk for styrket og spredt norsk eierskap, mulighet til å utnytte naturressurser og naturlige fortrinn, samt gode kommunikasjoner. Skal Norge lykkes i konkurransen om investeringer i fremtidens næringer må vi ha like attraktive konkurransevilkår, muligheter i Norge til å teste nye teknologier og god fiberforbindelse til utlandet.

”Nr. 2- og 3-byene” i ulike landsdeler er viktige som service-, utdannings- og næringssentra i sine områder. De små og mellomstore byene fungerer som motorer for sine omland og er avgjørende for at vi over tid kan sikre balanse i og mellom landsdelene, samt å videreutvikle eksisterende næringsmiljø.

Samferdsel: For lokalt næringsliv er god samferdsel og infrastruktur avgjørende. Regjeringen har bidratt til et temposkift gjennom betydelig økte bevilgninger til vei og annen samferdsel. I tillegg er midlene til fylkesveier økt med over en milliard kroner. Det må satses ytterligere på vedlikehold og rassikring. Bevilgningene må fortsatt økes, og planlegging og gjennomføring av prosjekter må gjøres mer effektivt slik at vi får mer vei og jernbane for hver krone.

Digital infrastruktur: Mangel på stabil, rask og rimelig datakommunikasjon er en stor næringshindring. Høyre vil legge til rette for å sikre befolkningen og næringslivet i hele landet moderne og framtidsrettet datakommunikasjon.

Arealpolitikk: Høyre vil føre en politikk som åpner for å ta mulighetene i bruk i distrikts-Norge. En fleksibel arealpolitikk tilpasset lokale behov og forutsetninger er nødvendig for å styrke verdiskapingen og gi økte muligheter til å realisere vekstpotensial gjennom å ta i bruk lokale ressurser og fortrinn. Spesielt viktig er det å gi kommunene mer makt i saker som omhandler strandsonen.

Skatt: Fjerning av arveavgiften og reduksjoner i formuesskatten gir bedriftene mulighet til å bygge egenkapital. Dette bedrer bedriftenes risikoevne og styrker muligheten til å føre videre små og ofte familieeide bedrifter i hele Norge, samtidig som det legger et bedre grunnlag for nyetableringer. Høyres landsmøte mener det er nødvendig med ytterligere skatte- og avgiftsforbedringer for næringslivet.

Forenkling: Små bedrifter har mindre administrative ressurser og er derfor de som sliter mest med byråkrati og skjemavelde. Derfor er forenkling viktig for lokalt gründerskap og nyskaping. Konkrete forenklingstiltak er enten gjennomført eller på gang, blant annet adgang til elektronisk arkivering av reiseregningsbilag. Høyres landsmøte mener ytterligere forenklinger må på plass, eksempelvis rapportering for regnskap, årsregnskap og selvangivelse.

Beholde verdier: Vekstkraftige lokalsamfunn må leve av egen verdiskaping. Bedriftseiere, kommuner og innbyggere må alle se positive effekter av å bidra til vekst. Derfor mener Høyre at kommunene skal få beholde en større del av verdiskapingen som skjer lokalt enn i dag.

Lokalt gründerskap: Innovasjon Norge må bygge oppunder lokale verdier og vekstområdene vi skal leve av i fremtiden. Høyre ønsker fortsatt en desentralisert tilstedeværelse av Innovasjon Norge. Samtidig må Innovasjon Norge tilpasses nye forventninger og styrke sin evne til å følge næringslivets behov. Hjelp- og støtteordninger for gründere må gjøres enklere, mer oversiktlig og tilgjengelig.

Eiendomsskatt: Eiendomsskatt kan svekke investeringsevnen og -viljen, spesielt i næringsssvake kommuner. Høyres landsmøte mener kommunene fortsatt skal kunne beslutte om man ønsker eiendomsskatt. Samtidig mener Høyre det er viktig å arbeide for å unngå innføring i kommuner som ikke har denne skatten i dag, og at den ellers holdes lavest mulig eller avskaffes. Kommuner som ikke krever inn eiendomsskatt må ikke straffes økonomisk av staten.

Olje- og gassindustrien: Olje- og gassindustrien er i endring og under omstilling. Denne næringen har gitt Norge store muligheter og sikret vekst, utvikling og velferd. Olje- og gassnæringen vil fremdeles være den største arbeidsgiveren i privat sektor og Norges viktigste næring i mange år fremover. Høyre vil sikre næringen gode og forutsigbare rammevilkår som sikrer konkurransekraften, trykker arbeidsplassene og gir muligheter for denne industrien inn i fremtiden.

Industri og mineralnæring: En stor del av den norske konkurranseutsatte industrien drives utenfor de store byene. Dette er næringer som er viktig både for verdiskaping, regionale arbeidsmarkeder og landets innovasjonskraft. Høyres landsmøte mener derfor det er avgjørende med gode rammebetingelser for norsk industri.

Det finnes store verdier i fjellene våre, og mineralnæringen kan mange steder bidra til økt aktivitet og sysselsetting. Høyres landsmøte ønsker å legge til rette for vekst i mineralnæringen. Sjødeponi for mineralnæringen må være mulig, men det må stilles strenge krav til miljø og miljøovervåking.

Maritim næring: De maritime næringene er et av Norges globale kunnskapsnav. Den maritime klyngen legger grunnlaget for et mangfold av bedrifter og skaper arbeidsplasser i alle deler av landet. For å beholde og utvikle maritim næring i Norge, mener regjeringen at rammevilkårene for næringen må være på nivå med rammevilkårene i EU. Høyre vil ha en egen maritim strategi som legger konkrete tiltak for å styrke den maritime klyngen, bidrar til Høyres mål om flere norske sjøfolk på flere norske skip og har fremtidsrettede norske skipsregistre. Høyre mener en mer miljøvennlig skipsfart vil gi gode bidrag for å nå klimamålet i Norge og ser frem til regjeringens maritime strategi legges frem før sommeren.

Havbruk: Høyres landsmøte ønsker en politikk for bærekraftig og forutsigbar vekst i oppdrettsnæringen. For å utnytte mulighetene som ligger i våre hav og kystområder, må investeringer i marin forskning styrkes betydelig. Kommunene sin andel av konsesjonsavgiften for oppdrett er økt. Landsmøtet mener også at kommuner som legger til rette for oppdrettsnæringen gjennom avsetning av sjøareal bør tilgodeses gjennom at en andel av verdiskapingen tilfaller lokalsamfunnet.

Fiskeri: Det må legges til rette for at det er attraktivt og økonomisk bærekraftig å øke bearbeidingsgraden av fiskeressursene våre. Ved markedsorientert regulering og fangstmønster kan vi øke verdiskapingen i Norge og sikre økt vekst og lønnsomhet for aktørene i næringen.

Landbruk: Høyre ønsker et landbruk som bidrar til økt matproduksjon, og som fortsatt er en viktig næringsvei i mange deler av landet. Høyre støtter omlegginger som bidrar til mer lønnsomhet i næringen, økt investeringsevne, forenklinger i tilskuddsordningene og at det blir mer attraktivt å være bonde. Konsesjonsloven må oppheves og bondens rett til fritt å disponere egen eiendom må styrkes.

Skognæringen: Skognæringen er viktig for Norge og har et betydelig vekstpotensial. Norske skogeiere har lange og gode tradisjoner for bærekraftig forvaltning av skogressursene. Høyres landsmøte mener det må legges til rette for økt avvirkning, bedre transportbestemmelser for tømmer og nye kapitalkilder for utvikling og lønnsom produksjon av nye trebaserte produkter.

Utmark: I Norge har det vært en lang tradisjon med lokal forvaltning av verneverdig utmark. De siste årene har dessverre vist hvordan sentralisering av forvaltningen fører til konflikt mellom statlig byråkrati og lokalsamfunn, og forvitring av utmarksområder. Høyres landsmøte mener grunneiere og kommuner i langt større grad skal kunne ha innflytelse på miljø- og arealforvaltning i verneverdig utmark, også slik at det er mulig å drive lokal verdiskaping.

Fjellregioner: Høyre bør bidra til utvikling av en egen politikk for Norges fjellkommuner. Større kommuner i fjellregionene bør få sterkere beslutningsrett over lokal forvaltning av arealer og ressurser for å få sterkere lokal verdiskaping. Høyres landsmøte vil synliggjøre muligheter og ressurser som fjellandbruket gir for å skape grunnlag for lønnsomme utviklingstiltak for å øke matproduksjon og næringsvirksomhet.

Høyre vil:

- ha en norsk fjellpolitikk tufta på lokal råderett, teori- og erfaringsbasert kunnskap og forskning lokalisert der ressursene og eierne og brukerne av disse er, og som utløser fjellkommunenes utviklingspotensial
- at det satses på forskning, kompetanse- og kunnskapsutvikling på bærekraftig bruk av fjellets ressurser - utmarksforvaltning, bioenergi, skog, vann, mineraler, fjellandbruk, reiseliv og turisme - og samarbeid med europeiske fjellforskningsmiljøer.

Bio: Norge må utnytte potensialet som ligger i våre naturressurser bedre, både til å skape ny vekst og bidra til

gode klimaløsninger. Bruk av biomasse i produksjon av mat, produkter og energi kan gi oss flere ben å stå på enn oljen. Norge har fortrinn gjennom store havområder til for eksempel algeproduksjon, mye skog og lange landbrukstradisjoner. Høyre ønsker at de kommersielle mulighetene i bioøkonomien utnyttes, og slik kommer både landet og lokalsamfunn til gode. Høyre vil ha en langsiktig og forutsigbar forvaltning og høsting av naturressurser som f.eks tare.

Reiseliv: Reiselivsnæringen er en av verdens raskest voksende næringer og gir arbeidsplasser og lokal utvikling. Turisme og ferie- og fritidsboliger er et betydelig næringsgrunnlag i distrikts-Norge og er viktig for arrangementer, kulturliv, og bosetting. Høyres landsmøte mener det må legges til rette for at lokal mat og drikke i større grad kan inngå som en del av reiselivsproduktet. Kommunene må gis større muligheter til å legge til rette for miljøvennlig reiselivsvirksomhet også innenfor vernede områder.

Bruk kompetansen i hele landet: Landsmøtet mener nye og omlokaliserte statlige virksomheter og arbeidsplasser skal bidra til styrket vekstkraft i alle regioner.

Sterkere lokaldemokrati

Høyre vil ha vekstkraftige lokalsamfunn med gode velferdstilbud for innbyggerne, og et sterkt lokaldemokrati.

Kommunereformen skal sørge for et bedre tjenestetilbud til innbyggerne og en kommunestruktur som er tilpasset et moderne samfunn. Når kommunene blir sterkere, kan vi lettere flytte makt og myndighet fra statlige myndigheter til lokalsamfunn og kommuner. Både innbyggere og lokale folkevalgte vil få mer makt og større innflytelse over egen samfunnsutvikling. Kommunereformen er derfor også en demokratireform.

Regjeringen har hevet terskelen for innsigelser til kommunale planer, noe som har medført at flere saker bestemmes lokalt. I klagesaker som likevel må besluttes av departementet tillegges lokaldemokratiske vedtak tyngre vekt enn før. Videre gjennomføres det forenklinger og endringer i plan- og bygningsloven som flytter makt fra staten til huseierne og kommunestyret.

Kulturen er der folk er. Høyre vil ta vare på det lokale engasjementet som gir et verdifullt mangfold i kulturlivet og bygger sterke regioner. Høyre ser med bekymring på situasjonen for kulturhus og kulturbygg etter at det er reist tvil om rammene for momskompensasjon.

Høyre vil:

- Gi robuste kommuner ansvar for flere oppgaver og redusere statens detaljstyring av kommunene.
- Ytterligere begrense fylkesmannens og andre instansers mulighet for å fremme innsigelse til kommunale vedtak.
- Tillegge kommunale vedtak betydelig vekt ved behandling av klager på arealplaner og reguleringsplaner.
- At distriktpolitiske virkemidler skal brukes til vekstfremmende tiltak som legger grunnlag for arbeidsplasser og verdiskaping.
- Sørge for at kommunene selv kan innføre bestemmelser om scooter og motorferdsel i utmark.
- Fortsette liberaliseringen og forenklingen av plan- og bygningsloven.
- Be regjeringen rydde opp i regelverket og finne en løsning som ikke gir grunnlag for å konkludere at utbetalt momskompensasjon til realiserte kulturbygg skal kreves tilbakebetalt og gjøre nødvendige endringer slik at

kommunene fortsatt kan investere i kulturbygg i hele landet.

Bedre offentlig sektor – til beste for innbyggere og lokalsamfunn

Innbyggere, næringsliv og lokalsamfunn har krav på at vi sikrer best mulig kvalitet og effektiv utnyttelse av ressursene innen politi, helse og høyrere utdanning. Høyres landsmøte mener reformer innen disse tjenestene er en forutsetning for å yte gode tjenester og støtte opp om livskraftige lokalsamfunn i alle deler av landet.

Nærpoliti: Politiet skal være i nærheten når nødsituasjoner oppstår og drive forebyggende arbeid – også i distriktene. Distrikts-Norge er avhengige av en politireform som frigjør ressurser til mer operativt politi. Høyre vil gjennomføre en nærpolitireform som gir tryggere lokalsamfunn gjennom mer synlig politi, bedre forebygging og etterforskning av kriminalitet i alle deler av landet.

Sykehus: Den medisinske utviklingen og pasientenes behov fører til at innholdet i sykehusene endrer seg. På grunn av den medisinske utviklingen kan flere pasienter hjelpes for alvorlige og kritiske sykdommer og skader. Dette krever mer spesialisering og team av ulike spesialister. Høyre mener denne utviklingen er positiv og fører til bedre kvalitet, men ønsker ikke at dette skal føre til en unødvendig sentralisering av akutt- og fødetilbud som i dag gir trygghet lokalt. Når akutt livstruende sykdom eller skade inntreffer, er tidsfaktoren viktig. Derfor vil vi differensiere innholdet i akuttenehetene og ha sykehus med gode og trygge medisinske og kirurgiske akuttilbud i hele landet. Høyre legger til grunn at vi fortsatt skal ha en desentralisert sykehusstruktur i Norge og at det skal tas lokale og regionale hensyn når de enkelte sykehusenes oppgaver skal fastsettes for fremtiden.

Høyere utdanning: For å møte morgendagens utfordringer må vi ha en universitets- og høyskolesektor med høy kvalitet i alle deler av landet. Dagens organisering fører til at ressurser spres for tynt. Vi har for mange små, sårbare fagmiljøer og for mange spredte, små utdanningstilbud med sviktende rekruttering. For å sikre utdanning og forskning med robuste fagmiljøer og høy kvalitet over hele landet, må samarbeidet mellom universiteter og høyskoler styrkes, og ressursene konsentreres rundt færre institusjoner. Gjennom en slik reform vil muligheten for å videreføre lokale studietilbud av høy kvalitet styrkes.

Mangfold og valgfrihet: For å sikre vekstkraft, bolyst og attraktivitet er mangfold og valgfrihet en viktig kvalitet ikke bare i de store byene, men også for lokalsamfunn i distrikts-Norge. Høyre vil føre en politikk som sikrer muligheten til å etablere private alternativer innen tjenesteproduksjon og velferdstjenester i hele landet.

Vedtatt storresolusjon: DEN NORSKE DRØMMEN

Den norske drømmen er at alle skal ha muligheter til å realisere seg selv og leve et godt liv. Norge skal være landet der vi hjelper hverandre med å lykkes, og der hver enkelt har ressursene som kreves for å stå på egne ben.

I fellesskap har vi oppnådd mye. En ansvarlig økonomisk politikk har skapt stor grad av forutsigbarhet for både personer og bedrifter. Sterk satsing på kjerneoppgaver har ført til at vi har en høyt utdannet befolkning og et profesjonelt og gratis helsevesen. I tillegg har vi et omstillingsdyktig næringsliv og et sterkt sivilsamfunn. Norge er blitt et av verdens beste land å bo i.

Det har ikke kommet av seg selv. Det har krevet politiske prioriteringer, men også kloke beslutninger fra private aktører. Norsk næringsliv har gjennom høy kompetanse og fornuftig vekst klart å være konkurransedyktige i et globalt marked. Konstruktive parter har funnet frem til gode løsninger. En ansvarlig håndtering av vår oljeformue har bidratt til vår velferd i flere tiår.

Samtidig gjør vi ikke vår jobb som fellesskap hvis vi ikke anerkjenner de utfordringene vi har. Oljepengene vil

ikke vare for evig. Ikke alle i Norge har fått tatt del i velstandsutviklingen. Ikke alle får den hjelpen og oppfølgingen de har krav på. Alle har ikke like muligheter.

Når en elev faller fra utdanningen, reduseres jobbsjansen betydelig. Når velferdssystemet bevilger økonomiske ytelser som fremmer passivitet istedenfor å gi oppfølging og hjelp til å fortsette i arbeidslivet, skaper vi et større utenforskap.

Høyre vil skape en skole og et velferdssystem som er tilpasset hver enkelts behov. I dag er møtet med systemet tungt for mange i vårt samfunn. Enkelte har beskrevet sitt møte med velferdsstaten som en kamp, ikke som en hjelp. Vårt sikkerhetsnett skal være fleksibelt slik at enkeltindividets behov kan ivaretas. Det skal være en støtte i perioder som er vanskelige, og hjelpe folk til å komme tilbake. Dessverre er ikke det alltid tilfellet.

Skal vi nå målet om den norske drømmen må vi føre en helhetlig politikk. Alle skal kunne delta i samfunnet på like vilkår, og alle som kan skal kunne forsørge seg selv. Da behøver vi en skole som lar alle elever utnytte sitt potensiale, og en velferdsstat som hjelper folk i jobb—ikke i utenforskap. I tillegg må vi sterkere stimulere private initiativ og frivillig virksomhet som styrker fellesskapet og gir den enkelte meningsfulle aktiviteter og trivsel. Slik skaper vi samfunnet med muligheter for alle. Slik rustet vi Norge for fremtiden.

Kunnskap gir muligheter

unnskap er nøkkelen til arbeid og til å motvirke sosiale forskjeller. Kunnskap er det sterkeste verktøyet vi har for å løfte mennesker ut av utenforskap.

En god skole er forutsetningen for at alle skal ha et godt utgangspunkt ved voksenlivets begynnelse. 30 prosent av norske elever fullfører ikke videregående skole. Grunnen til det høye frafallet i videregående opplæring er sammensatt. Delvis skyldes det grunnleggende og tidlig læringssvikt. Og delvis skyldes det at alle skal gjennom samme opplæringsløp uavhengig av forutsetninger og motivasjon. For å tilegne seg kunnskap trenger man språk. Altfor mange barn begynner i skolen uten tilfredsstillende norskerferdigheter. Tidlig innsats er avgjørende for at alle skal komme seg gjennom skoleløpet.

Høyre har en helhetlig, kunnskapsbasert skolepolitikk. Forskere har pekt på den samfunnsøkonomiske nytten av å investere i kvalitet i barnehagen. Et godt barnehagetilbud, som gir barna et trygt og stimulerende læringsmiljø gjennom lek, er et effektivt virkemiddel for å gi barn den ballasten de trenger for en god skolegang.

For mange av tiltakene mot frafall har dreiet seg om reparering. Med en konkret satsing på tidlig innsats kan vi i større grad forebygge frafall. Frafallstallene har vært for høye, for lenge.

Å prioritere psykiske lidelser

Mange opplever psykiske plager i løpet av livet. Ikke alle er så alvorlige at det er behov for behandling. Vi må vokte oss for å sykeliggjøre mennesker som er friske, men som går gjennom en vanskelig periode. Samtidig opplever noen at plagene er så sterke at det blir til sykdom. Det er vesentlig med rask og riktig hjelp for dem det gjelder. Både skole og arbeidsliv virker fjernt hvis en tung depresjon eller dyp angst preger hverdagen din. Forebygging er sentralt. I dette spiller sivilsamfunnet en viktig rolle. Alt fra idrett til selvhjelpsgrupper, leksehjelp og besøksgrupper er vesentlig. Kommunene kan bidra med en god skolehelsetjeneste og helsestasjon, frisklivssentraler, familiestøtte og hjelp til håndtering av økonomien.

Når det er klart at behandling er nødvendig, må kvalitet sikres i alle ledd. Et dårlig tilbud i førstelinjetjenesten kan være dramatisk for dem som trenger hjelp. De som ikke får tilstrekkelig oppfølging finner vi ofte igjen i rusbehandling eller spesialisert behandling for tyngre psykiske lidelser. Kommunene må rustes til å håndtere sitt ansvar.

Arbeid som sosialpolitikk

Arbeid bekjemper fattigdom bedre enn noe annet. Den største forskjellen mellom folk finner vi ikke i skattestatistikken. Vi finner den mellom dem som har en jobb, og dem som står utenfor.

Vi har en skjult ledighet i Norge. Mer enn 650 000 i yrkesaktiv alder står helt eller delvis utenfor arbeidsmarkedet. Andelen på helserelaterte ytelser har steget jevnt og trutt i lang tid, uten at det kan forklares med dårligere helse eller et mer belastende arbeidsmiljø. Andelen unge uføre stiger, og antallet har økt med nesten femti prosent siden 2005.

Høyre vil redusere utenforskapet. Det betyr at vi skal ha et godt og trygt velferdssystem for dem som ikke kan jobbe, samtidig som vi hjelper dem som har falt utenfor tilbake i arbeid. Da må vi bruke offentlige tiltak som virker samtidig som vi legger til rette for at sosiale entreprenører kan nyttiggjøre og spre sine ideer.

Personer som mottar ytelse skal møtes med gode og relevante tilbud basert på den enkeltes forutsetninger. I flere kommuner har man innført aktivitetsplikt for sosialhjelpsmottagere fordi passivitet i mange tilfeller kan være skadelig. Det mangler ikke på suksesshistoriene. Med tilbud om relevant aktivitet og plikt til å møte opp, vil man få tilbake rutiner i livet, og mestringsfølelsen kan gjenvinnes.

I Norge skal vi ha et arbeidsliv som er åpent for alle. Høyre tror på kraften i hvert enkelt menneske, og vi vil gi alle en sjanse til å bidra med sin styrke. Derfor må flere få mulighet til å bruke sin arbeidsevne. Arbeid er helsefremmende, det gir mulighet for selvforsørging og det skaper bærekraftige velferdsordninger. En styrket arbeidslinje er det viktigste bidraget for å motvirke økonomisk ulikhet.

Rundt 70.000 funksjonshemmede og kronisk syke står uten jobb og ønsker seg inn i arbeidslivet. Sysselsettingen for mennesker med funksjonsnedsettelse ligger på under 45 pst. Funksjonshemmede med høyere utdanning har 50 pst. Høyere sysselsettingsgrad. Offentlige virksomheter bør arbeide aktivt for å rekruttere mennesker med funksjonshemminger, og det bør etableres et samarbeid mellom staten, partene i arbeidslivet og funksjonshemmedes organisasjoner for å styrke rekrutteringen av funksjonshemmede i arbeidslivet.

Høyre vil:

- ☑ At bruken av lønnstilskudd må økes.
- ☑ Mottagere av sosialhjelp skal møtes med rett og plikt til relevant aktivitet.
- ☑ At satsingen på sosiale entreprenører bør forsterkes.
- ☑ At det skal stilles strenge krav til Navs tiltaksleverandører slik at flere går fra stønad til arbeid.
- ☑ At Navs tiltakssystem må forenkles, slik at det blir lettere å finne riktig tiltak til riktig person.
- ☑ Vurdere å fjerne den øvre aldersgrensen i arbeidslivet.
- ☑ Vurdere å heve særaldersgrensene i arbeidslivet.
- ☑ At overgangsstønad må justeres slik at flere kommer i arbeid raskere.
- ☑ At barnehagen skal være billig, og billigst for dem som trenger det mest.
- ☑ Barnehagen skal sikre at alle barn er godt rustet for skoleløpet, med særlig fokus på språk og sosiale ferdigheter.
- ☑ At alle elever skal ha faglige dyktige lærere.
- ☑ At alle lærere som underviser i basisfagene skal ha faglig kompetanse.
- ☑ At elever som ikke oppnår grunnleggende ferdigheter gis ekstra undervisning.
- ☑ Bedre samarbeidet mellom rådgivningstjenesten på ungdomsskolen og VGS.
- ☑ At tilbudet ved skolehelsetjenesten og helsestasjoner samt skolepsykologer for unge må utvides.
- ☑ Innbyggerne må få god informasjon om hvilke lavterskeltilbud som finnes i kommunen.
- ☑ Utvide samarbeidet mellom fastleger og psykologer for å sikre bedre diagnostisering av pasienter med psykiske lidelser før eventuell sykmelding og behandling.
- ☑ At tverrfaglige psykiske helseteam skal organiseres under samme tak.
- ☑ Kommunenes arbeid med psykiske lidelser skal styrkes videre, blant annet gjennom å tilsette flere kommunepsykologer som samarbeider tett med legene.

Mulighetsbyene

Vedtatt resolusjon B: Mulighetsbyene

Høyre vil arbeide for levende byer som bidrar til å skape muligheter for sine innbyggere. Byer er attraktive steder å bo og arbeide og en stadig større del av verdens og Norges innbyggere bor i byer. Derfor er byene et viktig virkemiddel, for å møte noen av vår tids største utfordringer som befolkningsvekst, boligbygging, næringslivsutvikling og grønn vekst. Fremtidens byer og byregioner må gjøres i stand til å håndtere disse utfordringene på en god måte.

Høyres utgangspunkt er en politikk som setter enkeltmennesket i stand til å skape en god fremtid, for seg selv og menneskene rundt seg. Vi tror den beste måten å gjøre dette på er gjennom en god skole og utdanning, og en politikk for trygge arbeidsplasser. Alt henger sammen og bidrar til et godt samfunn å bo i.

Byene er drivkraft i regional utvikling

Høyre ser på alle byer som drivkraft for vekst i sin region. Landet bygges gjennom levende lokalsamfunn. Men byene er avgjørende for utviklingen i de ulike landsdelene. Flere arbeidsplasser og godt kollektivtilbud i en by skaper befolkningsvekst, skoler, boliger, arbeidsplasser og barnehager i nabolikene.

Prinsippet om generalistkommunen er Høyres utgangspunkt. Samtidig er Høyre åpne for at de største byene kan få nye oppgaver, for å benytte seg bedre av mulighetene som befolkningsveksten gir – men også for å møte utfordringene. Kommunereform og sterkere kommuner vil medføre økt lokal handlefrihet.

Høyre vil:

- Flytte ansvaret for videregående skole og kollektivtransport til de byer og større kommuner som har størrelse og kompetanse til å ta over slike oppgaver.
- Flytte virkemidler for reiseliv til byer og større kommuner.
- Flytte ansvaret for barnevern, familievern og barnehus til byer og større kommuner.
- Flytte ansvaret for kulturmidler til byer og større kommuner.
- Stimulere til nærings- og sentrumsutvikling gjennom samarbeid mellom offentlige og private aktører.

Byer er viktige for innovasjon og omstilling

Befolknings tetthet og tilgang på et bredere spekter av arbeidsplasser, gjør byene til attraktive steder å bo. Sterke byregioner med et bredt arbeidsmarked vil kunne bidra til en balansert vekst i landet.

For å skape en balansert økonomisk vekst og byutvikling, kreves det gode skole- og utdanningstilbud, både i grunnskole og videregående opplæring, samt gode fagskoler, høyskoler og universiteter. Personer som utdanner seg i en region, har større sannsynlighet, for å bli værende i denne regionen. Gode utdanningstilbud og samarbeid med lokalt næringsliv er derfor et viktig bidrag, for å sikre vekst i alle regioner.

Høyre vil:

- Flytte virkemidler for innovasjons, nærings – og samfunnsutviklingsarbeid til byer og større kommuner, samt tilbakeføre selskapskatten, for å styrke dette arbeidet.

- Etablere servicesentre for utenlandske arbeidstakere i flere storbyer.
- Bidra til balansert regional vekst gjennom å legge til rette for at byregionene i Norge kan håndtere befolkningsveksten på en offensiv og bærekraftig måte.
- Bidra til å skape solide arbeidsmarkeder i regionene ved å flytte statlige arbeidsplasser til byregioner i alle landsdeler.
- Styrke samarbeidet mellom videregående skoler, universiteter og høyskoler og det lokale arbeidslivet. Finansieringen av universitets- og høyskolesektoren må gi insentiver for denne typen samarbeid.
- Sikre at det næringsrettede virkemiddelapparatet tilbyr gode tjenester som støtter opp under innovasjon også i byregionene.

Befolkningsveksten krever et krafttak i boligbyggingen

Stadig flere ønsker å bo i by, derfor må byene være et godt sted å bo og arbeide for personer i ulike faser i livet. Byens bygningsmasse skal være mangfoldig og kvalitativt gode byrom er viktig, for å gjøre byen attraktiv og skape sosiale møteplasser.

De neste 30 årene må vi bygge mer enn de siste 100. Det betyr at forenklinger i regelverk og mer lokalt selvstyre må sørge for økt byggetakt og lavere byggekostnader.

Høyre vil:

- Sørge for arealplanlegging, infrastruktur og kollektivbygging ut i fra naturlige bo- og arbeidsmarkedsregioner, for bedre å kunne samordne planleggingstiltak enn dagens kommune- og fylkesgrenser tillater.
- Stille krav til at det bygges tettere langs stamveier og rundt store kollektivknutepunkter.
- Gi kommunene mer innflytelse i plan- og arealspørsmål. Statlige innsigelser skal samordnes via fylkesmannen. Forenkle plandelen av Plan- og bygningsloven slik at byene kan planlegge for vekst.
- Gi mer makt til byer og større kommuner i saker som omhandler strandsonen.
- Stimulere til økt boligbygging i byene gjennom at det innføres lokale normer med andre krav til blant annet uteareal og parkering.
- Legge til rette for at private kan bygge student- og sosialboliger.

Byene skal skape sosial mobilitet og muligheter for alle

Byene har mye som skal til, for å være gode steder å vokse opp i og leve gode liv. Byene har sosiale utfordringer, men de har også en betydelig evne til å møte utfordringene. Skole og arbeid er vår viktigste arena, for sosial mobilitet. Samtidig vet vi at for mange faller ut av skolen, og at for mange kvinner med minoritetsbakgrunn er utenfor arbeidslivet.

Et godt samspill mellom byer og større kommuner og familien, lokalsamfunnet og frivillige organisasjoner er avgjørende for at barn og ungdom får en god oppvekst. Å forebygge og forhindre kriminalitet og negativ adferd gir langt bedre effekt enn å reparere skadene forårsaket av kriminell adferd.

Høyre vil:

- Innføre gratis kjernetid i barnehage og SFO for alle som har husholdningsinntekt under 4,5 G mot individuelt tilpassede aktivitetskrav til foreldrene.
- Legge til rette for større satsing på forebyggende arbeid på tvers av skole, barnevern og politi etter SALTO-modellen i Oslo.
- Innføre prosjekter i alle byer med «fra leie til eie», etter modell fra Drammen.
- Forsterke og fornye områdesatsingene.
- Utvikle en ny introduksjonsordning med større vekt på samarbeidet mellom NAV, kommune og næringsliv og utvide gruppen som har rett til å delta i denne.
- Samordne og forbedre byer og større kommuners mulighet til å se alle sosiale tiltak under ett, ved å flytte ansvaret for arbeidsformidlingen til byer og større kommuner.

Byer er en del av løsningen for å få til grønn vekst

Urbanisering er en del av løsningen på klimaproblemene. Økt befolkningstetthet og nærhet til servicetilbud og arbeidsplasser reduserer behovene for areal og transport. Det er enklere for innbyggerne å la bilen stå og heller reise kollektiv, sykle eller gå.

Det skal være enkelt å gjøre gode miljøvalg i hverdagen. Derfor må også staten gjøre det enkelt, for byer og større kommuner å tilrettelegge for det grønne skiftet.

Høyre vil:

- Få på plass bymiljøavtalene mellom staten og byer og større kommuner.
- At alle byer som skal være en del av bymiljøavtalene må ha konkrete mål for utslippskutt.
- At alle byer som skal delta i bymiljøavtaler må vise til arealplanlegging for fortetting.
- At innfartsparkering skal etableres ved knutepunkter utenfor og i utkanten av byområder som en del av bymiljøavtalene.
- At byer og større kommuner skal kunne gi miljø- og tidsdifferensierte rabatter i eksisterende bommer.
- Justere belønningsordningen for kollektivtransport slik at faktiske resultater belønnes.
- Stimulere bysykkelordninger og kombinasjoner mellom bysykkel, tog og buss.
- Gi mulighet til å stille miljøkrav til den lokale taxinæringen.
- Bruke Enova som en bidragsyter til bygging av energistasjoner for å få på plass infrastruktur for grønn mobilitet.
- At staten støtter opp om grønn innovasjon og bidrar til utrulling av ny teknologi gjennom egne innkjøp.
- Gi anledning til å relokalisere skip som forurensar luften på dager med høy luftforurensing, der dette er mulig.

Trygge bymiljøer

Kriminaliteten er blitt mer organisert, kompleks og grenseløs. Det gjelder for eksempel utfordringer med økonomisk kriminalitet, arbeidslivskriminalitet, cyberkriminalitet og den nye sikkerhetssituasjonen. Dette krever mer av politiets håndtering og kommunens forebygging enn tidligere.

For å forebygge, avdekke og etterforske slik kriminalitet er det viktig at vi gir politiet de nødvendige forutsetninger til å håndtere de særskilte kriminalitet- og beredskapsutfordringene som de enkelte kommunene har.

Høyre vil:

- Styrke politiets lokale tilstedeværelse og fagmiljøer gjennom nærpoltireformen.
- Politiets beredskap må dimensjoneres til responstid og responskvalitet.
- Sikre politiet nødvendig finansiering for å møte den nye trusselsituasjonen, og de særskilte kriminalitetsutfordringene i storbyene.
- Sikre bedre koordinering mellom politiet, brann- og redningstjenesten, helsetjenesten og militæret ved større hendelser og katastrofer.
- Ha et tett samarbeid mellom kommuner og politiet særlig innenfor forebygging gjennom forpliktende SLT-samarbeid, politirådsarbeid, og en fast politikontakt i alle kommuner.
- Forsterke innsatsen mot narkotikakjøp.

Kvalitet og valgfrihet i omsorgen

Storresolusjon; Kvalitet og valgfrihet i omsorgen

Helse- og omsorgstjenestene står overfor store oppgaver fremover. Befolkningens alderssammensetning endres og kompleksiteten i oppgaveløsningen vil øke. Det har vært en kraftig vekst i mottakere av omsorgstjenester blant de under 67 år, med fokus på langvarige og kroniske sykdommer, funksjonsnedsettelse og psykiske og sosiale problemer. I tillegg vil den nye generasjonen eldre leve lenger, og forventet levealder vil sannsynligvis fortsette å stige. Den største veksten i fremtidige mottakere av omsorgstjenester vil være blant eldre, og spesielt eldre med demens, sammensatte lidelser og komplekse behov. Samtidig vil den nye generasjonen eldre møte alderdommen med bedre økonomi og bedre helse enn noen annen generasjon før. Dette vil tilsa at fremtidens eldre har andre forventninger og krav til pleie- og omsorgstjenesten enn tidligere generasjoner.

Utfordringene vi står overfor kan oppsummeres på følgende måte:

- 1) Sterk vekst i nye, yngre brukergrupper med nedsatt funksjonsevne

Dette bringer et større spekter av helsemessige og sosiale problemer, og krever en annen faglig kompetanse, samt et helhetlig livsløpsperspektiv på helsetjenestetilbudet.

2) Flere eldre med hjelpebehov

Forventet levealder stiger, og vil sannsynligvis fortsette å stige. Dette krever utbygging av kapasitet og økt kompetanse, med spesielt fokus på demens og pasienter med flere diagnoser og samtidige sykdommer. Det blir samtidig færre yrkesaktive per pensjonist, og dermed færre som kan gi nødvendig hjelp i tiden fremover.

3) Knapphet på ansatte i pleie- og omsorgssektoren

Dersom vi skal imøtekomme behovet for helse- og omsorgsarbeidere, uten å endre kvalitetsnivået på tjenestene, må vi mer enn tredoble antall stillinger i omsorgssektoren frem mot 2060. Det betyr at kompetansen må øke både på ansatte som jobber i sektoren i dag, og ansatte som skal rekrutteres i fremtiden.

4) Manglende medisinsk oppfølging og samhandling

Det er behov for en bedre medisinsk og tverrfaglig oppfølging av omsorgstjenestens hjemmetjenestemottakere, og beboere i sykehjem og omsorgsbolig. Dette gjelder spesielt mennesker med kroniske lidelser, demens, psykiske problemer og andre med behov for koordinerte tjenestetilbud fra helse- og omsorgstjenesten.

5) Mangel på forebyggende tiltak, aktivitet og psykososiale behov.

De fleste undersøkelser peker på dagligliv, måltider, aktivitet, sosiale og kulturelle forhold som de største svakheter med dagens omsorgstilbud. Forebyggende tiltak er lavt prioritert i kommuneplaner. En viktig satsning må derfor være forebyggende innsats, slik at mennesker holder seg friske og aktive lengst mulig.

6) Mangel på kompetanse i primærhelsetjenesten i kommunene

I tråd med samhandlingsreformen skal kommunene løse stadig flere og mer faglig krevende oppgaver, noe som vil kreve mer kompetanse på kommunalt nivå. Det må legges til rette for faglig oppdatering (jf. pkt. 3) og det må lages kompetanse- og rekrutteringsstrategier.

Vi mener at løsningen på å møte fremtidens utfordringer ligger innenfor rammene av følgende tema:

Bruker/pårørende perspektivet

I dag er det svært lite skreddersøm i omsorgstilbudet i kommunene. Brukeren må tilpasse seg systemet, i stedet for at systemet tilpasser seg brukeren. Vi må gi mer makt til bruker og pårørende, og bruker- og pårørendeutvalg må etableres for mer formelt samarbeid og læring. Vi mener samfunnet går glipp av enorme ressurser ved ikke å involvere bruker og pårørende på riktig måte.

Om familieomsorgen fortsatt skal opprettholdes på dagens nivå, krever det en ny pårørendepolitikk som gjør det lettere å kombinere arbeid og omsorg, som anerkjenner og verdsetter pårørendes kompetanse og innsats,

og som støttes faglig gjennom opplæring og veiledning.

For å ivareta det enkelte menneskets individuelle behov, er det en forutsetning å kjenne til brukens kulturbakgrunn, livshistorie og preferanser. I noen kommuner er det etablert en systematikk for inkomstsamtaler og systematiske samtaler med pårørende og brukere for å avdekke de behov og ønsker den enkelte har. Det er imidlertid stor variasjon mellom kommunene i hvordan de gjennomfører denne praksisen, og hvor tilpasset tjenestene er den enkelte bruker. Vi mener at bruker- og pårørende perspektivet må spille en større rolle i utformingen av tjenestene for den enkelte.

Høyre vil:

- Styrke tilbudet om opplæring, avlastning, veiledning og økonomisk kompensasjon for pårørende.
- Sikre et større mangfold av tjenestetilbud som gir brukerne større valgfrihet.
- Involvere brukere og pårørende i utvikling av helsetjenestene
- Innføre bruker- og pårørendeutvalg i institusjoner og hjemmebaserte tjenester
- Forenkle og forbedre søknadsprosesser i kommunene, blant annet gjennom klart språk.

Teknologi i omsorgssektoren

Offentlig sektor i Norge skårer lavere enn de øvrige nordiske landene når det gjelder innovasjon for å møte fremtidens helsetjeneste utfordringer. Velferdsteknologi er i for liten grad innført i kommunene i dag, og norske kommuner bruker en minimal andel av sine årlige budsjetter til IKT-anskaffelser i helsetjenesten. Ny bruk av IKT for bedre pasientbehandling og samhandling vil i tillegg kreve at kommunene organiserer tjenestene på en hensiktsmessig måte.

Bruk av velferdsteknologi kan gi flere mulighet til å mestre eget liv og helse, bidra til at flere kan bo lenger i eget hjem til tross for nedsatt funksjonsevne, og bidra til å forebygge eller utsette institusjonsinnleggelse.

Teknologi skal ikke erstatte menneskelig omsorg og fysisk nærhet, men den kan bidra til å forsterke sosiale nettverk og mobilisere til økt samspill med tjenestene, familie og frivillige. Den kan også frigjøre ressurser i omsorgstjenesten som i større grad kan brukes til direkte brukerrettet arbeid. Det kan også bidra til å øke brukernes og pårørendes trygghet, og avlaste pårørende for bekymring.

Utvikling og implementering av velferdsteknologi krever at kommunene parallelt gjennomfører endringer i organisering og innretning av tjenestene. Det er avgjørende at beslutningsstøttesystemer for helsepersonell følger samme utvikling og støtter opp om utviklingen som gjøres på pasientadministrative systemer og nye velferdsteknologiske løsninger.

I tillegg må opplæring og kompetanseheving av ansatte, brukere og pårørende skje både i forkant og parallelt med innføring av velferdsteknologi.

Høyre vil:

- Forsere arbeidet med å innføre en felles pasientjournal, uavhengig av behandlingsnivå
- Styrke kommunenes IKT-bruk innen helse
- Innføre IKT-løsninger som møter kronikernes behov
- Være pådriver for at beslutningsstøtte for helsepersonell finnes tilgjengelig og i bruk
- Styrke kompetanse på innkjøp og bruk av velferdsteknologi i det offentlige

Organisering/arbeidsmetoder i de kommunale helse- og omsorgstjenestene

De kommunale helse- og omsorgstjenestene er fortsatt rigget for et samfunn hvor infeksjonssykdommer var det dominerende. I dag er det store endringer i demografi og fremtidens mottakere av tjenester vil ha helt andre behov enn tidligere generasjoner.

Nytt innhold og nye faglige tilnærminger til tjenesten vil også kreve at kommunene må vurdere innretning og organisering i tjenestene sine. Det må tenkes nye måter organisere og arbeide på som flytter dagens etablerte grenser, både mellom profesjonene og mellom virksomhetsområdene i kommunene.

Det er behov for å se på den samlede innretningen av de kommunale tjenestene. Endringer i tjenesteinnhold, arbeidsformer og faglige tilnærminger vil kreve et tettere samarbeid mellom alle deler av de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Det er behov for at de kommunale tjenestene integreres bedre i hverandre for å oppnå mer flerfaglighet, mer kompetent oppfølging av brukere, samt bedre utnyttelse av personell og kompetanse i tjenestene. Frem til i dag har tjenestene i for stor grad vært organisert adskilt fra hverandre innenfor kommunene, noe som har vært med på å gjøre tjenestene lite koordinerte og samkjørte.

Høyre vil legge til rette for innføring av hverdagsrehabilitering i hjemmebaserte tjenester. Dette er en tverrfaglig innsats rettet mot mestring av daglige aktiviteter i den enkeltes hjem og nærmiljø.

De hjemmebaserte tjenestene møter ofte brukere og pårørende i tidlig fase av sykdomsutvikling og funksjonssvikt, og kan bidra til at brukere kan leve og bo mer selvstendig. Det er imidlertid et stort gap mellom det tjenestetilbudet som gis i eget hjem, og det som tilbys i institusjon. De som mottar hjemmetjenester må ofte forholde seg til et stort antall ansatte som de ikke kjenner. Vi mener det må en sterkere satsning på utbygging av hjemmetjenestene, og en kompetanseheving av de ansatte i hjemmetjenesten. Vi mener det kan være behov for å se på muligheten for en mer samlet ledelse av de institusjonsbaserte tjenestene, og de hjemmebaserte tjenestene. Skillet mellom institusjon og hjemmebaserte tjenester i mange kommuner hindrer fleksibilitet, fagutvikling og gjør tjenesten mindre robust. For å heve kompetansen på de ansatte i hjemmetjenesten, kan det i tillegg være behov for å se på muligheten for delte turnuser for ansatte i institusjonsbaserte tjenester og ansatte i hjemmetjenesten.

Høyre vil:

- Legge til rette for nye organisasjonsmodeller som styrker kvaliteten i tjenestene og bidrar til et mer helhetlig tilbud til brukerne. Et eksempel kan være å se hjemmetjeneste og institusjonstjeneste under ett.
- Sikre større reell mulighet for valg av løsning for den enkelte bruker
- Være pådriver for å utvikle tjenester som er bedre koordinert og tilgjengelige, basert på flerfaglighet og systematisk og forpliktende samarbeid mellom ulike helsepersonellgrupper. Nødvendig kommunikasjon som sikrer pasienten/brukeren best mulig behandling må ikke hindres av taushetsplikten.
- Legge til rette for at hjemmetjenesten kan ta i bruk hverdagsrehabilitering.

Kunnskap og kompetanse i pleie- og omsorgssektoren

I dag er omtrent 35 000 av de som arbeider med pleietrengende uten helsefaglig utdanning. Pasientene på norske sykehjem er svært syke, med mange diagnoser. I dag ønsker under 20 pst. av sykepleierstudentene å jobbe på sykehjem når de er ferdig utdannet.

For å sikre en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste med god kvalitet i fremtiden, er det nødvendig med faglig omstilling, endret og høyere kompetanse. Vi vil gjennomføre et kompetanseløft for å styrke kvaliteten i tjenestene. Dette er nødvendig for å sikre god kompetanseoverføring mellom tjenestenivåene, robuste fagmiljøer og tilstrekkelig kapasitet i pleie- og omsorgssektoren. Vi trenger flere leger, avanserte sykepleiere, helsefagarbeidere og større tverrfaglig bemanning for å møte de faglig krevende utfordringene i helsetjenesten.

For å utvikle en faglig robust pleie- og omsorgstjeneste må vi ha kunnskap om hva som gir kvalitet i tjenestene. Vi ønsker derfor å utvikle flere felles kvalitetsindikatorer i pleie- og omsorgssektoren. Ved å sammenlikne kommunene, gis det rom og mulighet for å lære av de som oppnår gode resultater. I denne sammenheng er det varslede kvalitetsregisteret som skal etableres i kommunene et viktig tiltak.

Godt lederskap på alle nivåer er avgjørende for å heve kvaliteten på tjenestene. Ledere skal sørge for at det drives god fagutvikling og forskning og være garantister for god rekruttering, og for at sektoren beholder «de beste». Dette krever både faglige og ledelsesmessige kvalifikasjoner og egnethet. Vi mener det er nødvendig å styrke innsatsen på dette området og at det bør stilles tydeligere krav til ledere og ledelseskompetanse.

Høyre vil:

- Tydeliggjøre krav til kompetanse hos ledere
- Innføre kompetansekrav til helsepersonell i helse- og omsorgstjenesteloven.
- Gjennomføre et sykepleierløft i pleie- og omsorgssektoren
- Stimulere flere til helsefagarbeiderutdanning og sørge for etterutdanning av ansatte uten helsefaglig utdanning
- Gi større mulighet for lokal tilpassing av alternative turnusordninger
- Styrke arbeidet med å innføre kvalitetsindikatorer for pleie- og omsorgssektoren.
- Være pådriver for etablering av et kvalitetssystem for sykehjem og hjemmesykepleien
- Se på muligheten for å innføre incentivordninger for kommuner som skårer høyt på kvalitetsindikatorer.
- Stimulere til økt kompetanse i bruk av velferdsteknologi
- Øke helsevesenets kompetanse til å avdekke vold i nære relasjoner.

Nye boformer

Det har skjedd en avinstitusjonalisering i omsorgssektoren fra de tradisjonelle institusjonstjenester til mer hjemmebasert behandling, tilrettelegging og oppfølging. Vi ønsker å legge til rette for at alle skal kunne bo hjemme så lenge de ønsker, og være selvhjulpne i hverdagen. Samtidig vil det det være flere som vil ha behov for heldøgns omsorgsplasser. Boformer som «demenslandsbyer» etter nederlandsk modell bør bygges for å gi

de demente et bedre liv og bedre sykdomsutvikling.

For å møte fremtidens behov er det nødvendig å tenke nytt. Vi vil skape ordninger som gjør at private blir med på utbygging i sektoren. I tillegg mener vi at det bør sees mer til hvordan vi økte kapasiteten i barnehagesektoren ved å skape mulighet for gode partnerskap mellom offentlig og privat sektor.

Høyre vil:

- Tilpasse kravene i Husbankens tilskuddsordninger for å gi rom for utbygging av trygghetsboliger.
- Inkludere borettslag og sameier som samarbeider med kommunene om drift av helse- og omsorgstjenester i regelverket for kompensasjon for merverdiavgift for kommunene.
- Stimulere til kapasitetsøkning gjennom sterkere satsing på offentlig/privat samarbeid.

Skape aktive og meningsfulle hverdager

Ensomhet er en stor helsetrussel for mange pleietrengende og syke eldre. Mange mennesker lever lenger, men opplever samtidig å tilbringe livets siste år alene. Familiemønsteret er i stadig forandring, og pårørendes mulighet til sosial omgang kan være vanskeliggjort av lange avstander eller annet. Vi har et særskilt ansvar å sørge for at ensomhet ikke påvirker Eldres livssituasjon i negativ retning, og at tap av sosial omgang ikke medfører en trussel for livskvaliteten.

Høyre vil:

- Økt fokus på forebygging
- Styrke arbeidet med å samle frivillig innsats gjennom å vurdere en overordnet nasjonal frivillighetsportal
- Videreføre og styrke vellykkede prosjekter for eldre som skaper aktivitet i hverdagen
- Stimulere til at det opprettes flere lokale møteplasser for eldre
- Styrke tilbudet til demente, herunder dagaktivitetstilbud, samt tilbudet hjemme og på institusjon.

Et fornyet yrkesfagsløft

Her kan du lese resolusjonen "Et fornyet yrkesfagsløft" fra Høyres landsmøte 2015,

Vedtatt resolusjon nr 1: Et fornyet yrkesfagsløft

Et av regjeringens viktigste mål er å realisere kunnskapssamfunnet. Behovet for mangfold i industri og arbeidsliv blir stadig større. Norge er i omstilling. Det stiller høye krav til utdanningssystemet vårt. Det vil kreve vilje til ny satsing på kvalitet i hele utdannings- og opplæringssektoren.

Høyre har høye forventninger til yrkesfagene og vil ha en fag- og yrkesopplæring på yrkesfagenes egne premisser. Arbeidslivet står foran en stor knapphet på dyktige fagarbeidere, blant annet i industrien og helse- og omsorgssektoren. Som samfunn har vi et ansvar for å motvirke en slik situasjon og sørge for at yrkesfaglig utdanning er et attraktivt valg for unge mennesker.

Høyre er bekymret for det høye frafallet i yrkesfag og mener at vi over tid ikke har klart å tilrettelegge yrkesfaglig opplæring godt nok. Utdanningen må i større grad rettes mot yrket og være mest mulig praktisk rettet. Fylkeskommunene må dimensjonere utdanningstilbudene slik at de i større grad står i forhold til arbeids- og næringslivets behov.

Høyre mener man i større grad også må inkludere næringslivet i skolen slik at elevene får et best mulig innblikk i hvordan yrket man utdanner seg til faktisk er. Skoler bør ha tett samarbeid med lokale og regionale bedrifter slik at vi sikrer elevene tilgang til praksis tidlig i skoleløpet. Dyktige fagpersoner fra bedrifter må i større grad inn i skolen og undervise i flere fag. Det må også bli enklere for fagutdannede å kunne undervise i skolen og at de kan tilegne seg nødvendig pedagogisk kompetanse underveis.

Høyre vil:

- Gjøre undervisningen i program- og teorifagene mer praktisk rettet ved å styrke og utvide FYR-prosjektet (Fellesfag-Yrkesretting- Relevans-prosjektet).
- Være pådriver for at skolene utarbeider samarbeidskontrakter med bedrifter og institusjoner innenfor de utdanningsprogram som tilbys og som sikrer elever relevant praksis også de to første årene av yrkesutdanningen.
- Bruke faget «prosjekt til fordypning» til mer utplassering i relevante lokale bedrifter og offentlige virksomheter.
- Sikre at elever under yrkesfaglig utdanning får muligheten å bruke nødvendig arbeidsutstyr under opplæring i bedrift.
- Tilrettelegge for kombinasjonsstudier, som for eksempel TAF, med mål om å gi flere muligheter til en utdanning som gir både studie- og yrkeskompetanse etter endt utdanning.
- Styrke hospiteringsordningen og stille krav til regelmessig hospitering og fagoppdatering for alle lærere som underviser på yrkesfag.
- Forbedre overgangen fra fagbrev til høyere utdanning (y-veien) gjennom å utvide y-veien til å gjelde både flere yrkesretninger og studieløp.

- Tilby rådgivere regelmessig videreutdanning, samt øke tilgjengeligheten til rådgiverne ved å ta i bruk ny teknologi.
- Gi elever som har behov for det tilbud om sommerskole som kan gi et faglig løft.
- Åpne for å kunne etablere læreplaner i utenlandske bedrifter.
- Åpne for at yrkesutdanninger også gis mulighet til å utstede fagbrev og fagprøver på engelsk som både kan gi norsk ungdom flere internasjonale jobbmuligheter og gi utenlandske arbeidstakere enklere mulighet til å oppnå fagbrev.
- Legge til rette for flere yrkesfagkonkurranser.
- Gi elever mulighet til å ta hele yrkesutdanningen i bedrift ved å gjøre praksisbrev til et tilbud i alle fylker.
- Innføre en ordning med elevevaluering av lærebedrifter.
- Styrke yrkesfaglærerutdanningen og gjøre det lettere for personer med lang og relevant yrkeserfaring å undervise i skolen gjennom tilpasset pedagogisk utdanning.

Høyre mener vi må ha mer ambisiøse mål enn det Samfunnskontrakten legger opp til. Da må spesielt offentlig sektor bidra mer. Regjeringen har også bestemt at det ved store offentlige anbud skal stilles krav om at bedriftene i visse bransjer må ha lærlinger for å kunne få jobben. Et slikt krav sender klare signaler til bedriftene om å støtte lærlinger og langsiktig utvikling av fagarbeidere og fagkompetanse. Dette tiltaket er et viktig skritt, men statlige virksomheter må også ta et langt større ansvar ved å tilby flere lærlingeplasser. Høyre vil jobbe for å heve måltallet for offentlige virksomheters inntak av lærlinger.

Høyre ønsker å fortsette regjeringens satsing på lærlingtilskuddet for å stimulere til at det skapes flere lærlingeplasser. Det bør være et mål at lærlingtilskuddet økes gradvis, slik at det kommer på nivå med en skoleplass.

I dag er Munchmuseet et såkalt Vardeprosjekt der offentlige myndigheter har anledning til å stimulere byggenæringen til inntak av lærlinger. I tillegg burde Vardeprosjekt være selvskrevne arenaer for utplassering fra ungdomsskole, via videregående og opp til høyskolenivå. Høyre ønsker at flere større nybygg og rehabiliteringsprosjekter skal være Vardeprosjekter.

Høyre vil:

- At kommuner og fylkeskommuner skal ta et større ansvar for lærlinger ved å fremskaffe flere lærlingeplasser i egen virksomhet.
- Kartlegge potensialet og øke måltallet for statlig virksomheters inntak av lærlinger.
- Øke lærlingtilskuddet gradvis til det utgjør kostnaden av en skoleplass.
- At flere store prosjekter skal være Vardeprosjekter etter modell fra Oslo for å sikre en helhetlig tilnærming til opplæring og høy fagkompetanse ved byggeprosjekter.

Høyre vil fylkesbasis eller på kommunenivå jobbe for en årlig premiering og/eller hedringsomtale av den beste lærebedriften eller offentlige virksomheten.

Mange fagarbeidere ønsker og har behov for kompetanse utover fagbrev, men ønsker ikke å gå på universitet eller høyskole. Høyre vil gjøre det mer attraktivt med fagutdanning på høyere nivå. Flere bedrifter må få tilgang til arbeidssøkere med eksempelvis mesterbrev. Da må vi videreutvikle fagskolene som utdanningsløp. Høyre vil styrke denne delen av utdanningssektoren, slik at den blir et reelt, mer integrert og høyt ansett alternativ innen høyere utdanning. Dette vil være et viktig bidrag til verdiskaping og omstilling i samfunnet.

Høyre vil:

- At staten skal overta finansieringsansvaret for fagskolene.
- Ha en tydelig arbeidsdeling mellom fagskolesektoren og universitets- og høyskolesektoren.
- Gi fagskolestudenter samme rettigheter som studenter ved universiteter og høyskoler og gi dem mulighet til å være tilknyttet en studentsamskipnad.
- Sørge for gode og forutsigbare overgangsordninger fra fagskoleutdanning til relevante studier ved universiteter og høyskoler.
- Sørge for at fagskolene har tilstrekkelige rammebetingelser til å kunne tilby fleksible utdanningstilbud, herunder nettbasert utdanning.
- Sørge for at rådgivningstjenesten i grunnskolen og videregående opplæring og de regionale karrieresentrene styrker sin kompetanse på fagskoleutdanning for å bidra til synlighet og rekruttering til fagskolen.
- Styrke NOKUTs tilsynsvirksomhet rettet mot fagskoler.

Høyre trygger Norge

Resolusjon nummer 2 A og 2 B; Høyre trygger Norge og Styrket humanitær innsats.

Resolusjon nr 2 A: Høyre trygger Norge

Brudd på folkeretten i hjertet av Europa, ekstremistorganisasjoners herjinger og brutale terroranslag i våre naboland har endret det sikkerhetspolitiske bildet.

Russlands militære aggresjon, annekasjonen av Krim og destabiliseringen av Ukraina sprer usikkerhet gjennom hele Europa. Norge har, sammen med venner og allierte, reagert tydelig mot Russlands folkerettsbrudd. Dette har vært helt nødvendig, og Høyre mener at Norge må stå fast på denne linjen til Russland igjen forholder seg til de grunnleggende spillereglene som gjelder for Europas stater.

Et viktig svar på Russlands aggresjon er å bidra til at Ukraina kan lykkes med nødvendige reformer som vil skape politisk stabilitet og økonomisk utvikling. Høyre mener at Norge sammen med våre partnere og venner i Europa skal bidra til å bygge og støtte et stabilt Ukraina som står fritt til å velge sin politiske fremtid. Det er viktig å vise solidaritet med andre naboland av Russland, og å avvise gammeldags tenkning om "interessesfærer" i Europa.

For Norge er det også viktig med økt tilstedeværelse i nordområdene.

ISIL, Boko Haram og andre ekstremister sjokkerer en hel verden med sin brutalitet. Når slike terrorister skaffer seg kontroll over store landområder, er det en trussel også mot Norge. Vi må bidra til å bekjempe terroristene gjennom politiske, militære, ideologiske og økonomiske virkemidler.

Terrorangrep som fant sted i København og Paris er direkte angrep mot våre verdier og vår måte å leve på. Det kan vi aldri akseptere. Vi skal være kompromissløse i møte med antisemittisme og rasisme, kjempe for ytringsfrihet og retten til å utfordre makten. Dette er forutsetninger for å sikre frihet og demokrati.

Et viktig virkemiddel i arbeidet mot ekstremisme og terrorisme er økonomisk utvikling og fattigdomsbekjempelse. Utvikling og sikkerhet er to sider av samme sak. Norge skal være en pådriver for økt satsing på utdanning og friere handel for at flere skal få mulighet til å skape vekst og utvikling.

Vårt medlemskap i NATO er vår viktigste sikkerhetsgaranti. Norge skal bidra til at NATO forblir en aktiv og troverdig forsvarsallianse. Det må skje både ved at vi styrker vårt eget forsvar og er en aktiv bidragsyter i NATO. Vi må slå ring om alliansens politiske troverdighet. Det gjør vi gjennom å sikre alliansens militære troverdighet. NATO-landene vedtok på toppmøtet i Wales i 2014 å arbeide i retning av et mål om øke forsvarsbudsjettene til 2 % av BNP innen 2024, hvorav minst 20 % skal gå til investeringer. Norge er et av få land som har økt sine forsvarsbevilgninger og opprettholdt investeringsandelen.

Høyre mener at Forsvaret i dag løser mange av sine oppdrag på en god måte. Ikke minst takket være dedikert og kompetent personell. Det er samtidig et stort behov for videre modernisering og omstilling, særlig for å løse de mest krevende oppgavene. Regjeringen har økt forsvarsbudsjettet og må fortsette å styrke budsjettene.

EU spiller en stadig viktigere rolle i utenriks- og sikkerhetspolitikken. Norge må søke et nært samarbeid med EU og finne felles løsninger i viktige saker, slik vi har gjort mot Russlands brudd på folkeretten.

Den nye sikkerhetspolitiske situasjonen innebærer at vi også må være forberedt på ikke-konvensjonelle trusler, som digitale trusler, terrorisme, piratvirksomhet og organisert kriminalitet.

Vår politikk bygger på de grunnleggende verdier vi deler med allierte og venner, i NATO, EU og over Atlanterhavet. Vi skal sikre og fremme våre felles interesser: Demokrati, menneskerettigheter, fredelig utvikling, vekst, jobber og velferd.

Høyre vil:

- Fremme demokrati, menneskerettigheter, rettsstat og ytringsfrihet gjennom norsk utenrikspolitikk.
- Styrke Norges innsats mot internasjonal terrorisme gjennom et bredt sett av virkemidler, både militært gjennom deltakelse i internasjonale operasjoner og sivilt.
- Fortsette nødvendig omstilling og modernisering av Forsvaret for å møte utviklingen i dagens og fremtidens trusselbilde.
- Øke bevilgningene til Forsvaret med NATOs 2 %-ambisjon som langsiktig mål og opprettholde dagens nivå på minst 20 % investeringsandel.

Resolusjon nr 2 B: Styrket humanitær innsats

Krig og konflikt, naturkatastrofer og fattigdom driver millioner av mennesker på flukt. Ikke siden 2. verdenskrig har så mange vært på flukt, over 50 millioner mennesker. Krig blant annet i Syria og Irak og fremvekst av voldelige ekstremistgrupper skaper ustabilitet i Midtøsten og deler av Afrika.

De humanitære behovene i verden har økt de siste årene, uten at den humanitære responsen er trappet opp tilsvarende. Nye utfordringer knyttet til ekstremistgrupper som ISIL gjør det også vanskeligere å hjelpe de som trenger det. Strømmen av flyktninger som forsøker å ta seg over Middelhavet øker, i fjor druknet minst 3500 mennesker under overfarten.

Norge må stille opp innenfor flere områder med et bredt sett av tiltak for å hindre slike tragedier. Større humanitær innsats, for å hjelpe folk i nærområdene og for å avlaste de landene som tar det største ansvaret, er helt nødvendig. Norge må bidra til å finne politiske løsninger på konfliktene som skaper de store humanitære lidelsene. Arbeidet mot voldelig ekstremisme og fremmedkrigere må intensiveres. Det samme gjelder kampen mot menneskehandel og organisert kriminalitet. Norge må støtte Italia og EU i en koordinert innsats for å redde liv i Middelhavet.

Det er mulig å hjelpe langt flere flyktninger i nærområdene enn vi kan i Norge, det er derfor denne innsatsen som er viktigst. Det er positivt at regjeringen har økt satsingen på humanitær bistand med cirka en halv milliard kroner for 2015 og at Norge har økt mottaket av flyktninger. Vi må videreføre bistand til frivillige organisasjoner som motvirker at flyktninger legger ut på den farefulle ferden over Middelhavet. Norge må, sammen med andre europeiske land, ta ansvar for flyktningkrisen og bidra ytterligere i nærområdene.

Uttalelser:

Uttalelse 1: Fysisk aktivitet i skolen

Fysisk aktivitet er viktig for elevenes læring, trivsel og helse. Erfaring indikerer også at det forebygger mobbing. Flere kommuner har utviklet en modell der elevene kombinerer fysisk aktivitet med læring i forskjellige fag. Høyre vil oppfordre flere kommuner til å bruke en slik modell ved innføring av fysisk aktivitet i barneskolen hver dag, gjerne i samarbeid med frivilligheten.

Uttalelse 2: Nye finansieringsmodeller for sykehus

Høyre vil utrede ny finansieringsmodell for bygging av sykehus. Gjennom etableringen av et eget selskap for utbygging av sykehus har regjeringen tatt viktige skritt. I det videre arbeidet må det legges en strategi for standardisering av sykehusbygging og bruk av OPS-løsninger (Offentlig-privat samarbeid). Den fremtidige finansieringsmodellen må gjøre det mulig å finansiere og bygge sykehus som møter fremtidens krav i alle regioner av landet.

Uttalelse 3 - Omvendt voldsalarm

Vold i nære relasjoner og stalking er et stort samfunnsproblem i Norge. Når et kontaktforbud eller andre virkemidler ikke respekteres skal omvendt voldsalarm, som bæres av gjerningspersonen, kunne benyttes i større grad enn i dag, i tillegg til at voldsofferet selv har egen voldsalarm. Denne ordningen er i dag kun benyttet i to saker, på grunn av at den er for komplisert og uavklart i lovverket. Høyres Landsmøte mener nødvendige forskrifter og retningslinjer som sikrer en rask og ubyråkratisk håndtering av omvendt voldsalarm må på plass nå.

Uttalelse 4: Raskere gjennomføring

Høyre mener det er problematisk at kun 40 % av norske studenter fullfører utdanningen på normert tid. Dette er helt i bunnen av OECD-landene. Høyre vil derfor endre studiefinansieringen slik at den i sterkere grad bidrar til at studentene fullfører et påbegynt studium på normert tid.

Uttalelse 5: Kommuneøkonomi

Regjeringspartiene og samarbeidspartiene har sørget for at kommunene i 2014 og 2015 har fått vekst i frie inntekter som er om lag på linje med gjennomsnittlig vekst de senere år. De økonomiske rammen har både gitt kommunesektoren rom for å dekke økte utgifter knyttet til den demografiske utviklingen, lønns- og pensjonskostnader, samtidig som økte frie inntekter har gitt rom for forbedringer i velferdstjenestene. Høyre vil imidlertid peke på at kommunesektoren nå rammes av svikt i skatteinntektene.

Høyres landsmøte vil derfor be regjeringen i Revidert Nasjonalbudsjett om å vurdere kommunenes økonomiske rammer for 2015 på ny.